

MEMO

Aan : Algemeen Bestuur
Van : Dagelijks Bestuur
Datum : 18 mei 2026

Onderwerp : Rapportage verkenning BV-structuur Regionaal Bereikbaarheidsfonds

Samenvatting

Het Algemeen Bestuur heeft op 25 februari 2026 opdracht gegeven om de scenario's voor de oprichting van een B.V. voor het Regionaal Bereikbaarheidsfonds te verkennen. Er zijn drie varianten onderzocht.

- Variant 1: alle middelen onder in één B.V (publiek en privaat).
- Variant 2: uitsluitend een B.V. voor de private middelen uit het Beethovenconvenant
- Variant 3: twee afzonderlijke B.V.'s. Eén voor de private middelen uit het Beethovenconvenant en één voor overige middelen.

Variant 1 is uitgesloten aangezien deze niet voldoet aan de eisen van de financierende partijen. Het onderscheidende verschil tussen variant 2 en 3 is de entiteit waar de overige middelen (buiten de private middelen uit het Beethovenconvenant) worden beheerd, waarbij in variant 3 sprake is van risicobeperking door zoveel mogelijk middelen te isoleren van de MRE organisatie.

Risicobeperking is mogelijk op voorwaarde dat de overige financiers hun middelen rechtstreeks in de B.V. storten, waardoor de rol van de MRE als financieel tussenstation aanzienlijk vermindert of niet meer van toepassing is. De mate waarin dit voordeel wordt gerealiseerd, hangt af van de bereidheid en mogelijkheid van de betrokken partijen om rechtstreeks aan de B.V. bij te dragen. Indien dit slechts beperkt mogelijk blijkt, neemt het voordeel van variant 3 ten opzichte van variant 2 af.

Daarom wordt geadviseerd om variant 3 verder uit te werken. Deze variant voorziet in een afzonderlijke B.V. voor de private middelen uit het Beethovenconvenant, en een B.V. voor de overige middelen in het Regionaal Bereikbaarheidsfonds. Daarmee wordt voldaan aan de uitgangspunten van de financiers, zoals opgenomen in de Samenwerkingsovereenkomst Mobiliteit Beethoven. Daarbij worden de risico's voor de MRE beperkt door zoveel mogelijk overige middelen buiten de MRE te plaatsen.

Voor de verdere uitwerking worden vijf parallelle sporen voorgesteld: (1) een juridisch-fiscale toetsing van de B.V.-structuur, (2) het ontwerp van de governance en B.V.'s, (3) gestructureerd overleg met de financierende partners over randvoorwaarden, (4) verkennen bereidheid en mogelijkheid om middelen rechtstreeks in de B.V. te storten, en (5) de financieel-administratieve inrichting inclusief implementatieplanning. Deze sporen vormen gezamenlijk de basis om tot een gedragen en werkbaar inrichting van de B.V. te komen.

1. Inleiding

Aanleiding

De regio Eindhoven heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot één van de krachtigste motoren van de Nederlandse economie. De kennisintensieve maakindustrie én het feit dat het in de regio goed wonen, werken en leven is, zorgt voor forse groei en heeft grote impact op mobiliteit in de regio. Daarom is in 2022 de Brainportdeal gesloten, die goed is voor een investering van 1,6 miljard euro in de regio. In 2024 volgde het Beethovenconvenant met een investeringspakket van 2,51 miljard euro. Mobiliteitsmaatregelen vormen in beide pakketten een belangrijk onderdeel.

Binnen de Metropoolregio Eindhoven (MRE) is het Regionaal Bereikbaarheidsfonds ingesteld om de financiering van regionale bereikbaarheidsmaatregelen te faciliteren en middelen te beheren. Goed beheer vereist echter niet alleen de bundeling van financiële middelen, maar ook een solide, juridisch houdbare en robuuste uitvoeringsstructuur.

Het Algemeen Bestuur (AB) van de MRE heeft in haar vergadering op 25 februari 2026 besloten tot oprichting van Fondsbeheer B.V., die op haar beurt een Woonfonds B.V. opricht. In dezelfde vergadering heeft het AB de opdracht gegeven om het onderbrengen van het Regionaal Bereikbaarheidsfonds in een B.V. structuur te verkennen. Het resultaat van deze verkenning ligt nu voor.

Afwegingskader

Uit de verkenning komen drie mogelijke varianten naar voren. Iedere variant kent specifieke kenmerken ten aanzien van governance, financieringsstromen, uitvoeringscapaciteit en betrokkenheid van publieke en private partijen. Bij de beoordeling van de drie varianten zijn de volgende aspecten gewogen:

- Juridische structuur en governance
- Financiële organisatie en transparantie
- Operationele uitvoerbaarheid en capaciteit
- Positionering en herkenbaarheid van het fonds

Leeswijzer

Dit document is als volgt opgebouwd. Allereerst worden de varianten verder uitgewerkt en gedetailleerd in voor- en nadelen uiteengezet. Vervolgens wordt een advies gegeven, gevolgd door de benodigde vervolgstappen.

1. Uitwerking varianten

In dit hoofdstuk worden de drie varianten voor de opzet van de B.V. voor het Regionaal Bereikbaarheidsfonds uitgewerkt. Het hoofdstuk beschrijft per variant hoe de publieke en private middelen worden beheerd en welke entiteiten daarvoor moeten worden opgericht, aangevuld met alle voor- en nadelen. De drie varianten zijn:

- **Variante 1:** Eén B.V. onder de Fondsbeheer B.V. die zowel de publieke middelen van de Brainportdeal én het Beethovenconvenant als de private middelen van het Beethovenconvenant ontvangt en beheert. De private middelen uit de Brainportdeal blijven ondergebracht bij Bereikbaarheidsfonds Brainport.
- **Variante 2:** De publieke middelen van de Brainportdeal én het Beethovenconvenant blijven/worden beheerd bij de MRE. Er wordt uitsluitend een B.V. opgericht onder de Fondsbeheer B.V. voor de private bijdrage vanuit het Beethovenconvenant. De private middelen uit de Brainportdeal blijven ondergebracht bij Bereikbaarheidsfonds Brainport.
- **Variante 3:** Onder de Fondsbeheer B.V. wordt één B.V. voor de private middelen afkomstig uit het Beethovenconvenant opgericht, en één B.V. voor overige middelen.

In beginsel is een vierde variant mogelijk waarbij het huidige construct grotendeels ongewijzigd blijft. In deze variant zijn alle publieke middelen in beheer bij de MRE, zowel de middelen vanuit de Brainportdeal als het Beethovenconvenant. De private middelen van de Brainportdeal én het Beethovenconvenant worden beheerd bij Bereikbaarheidsfonds Brainport.

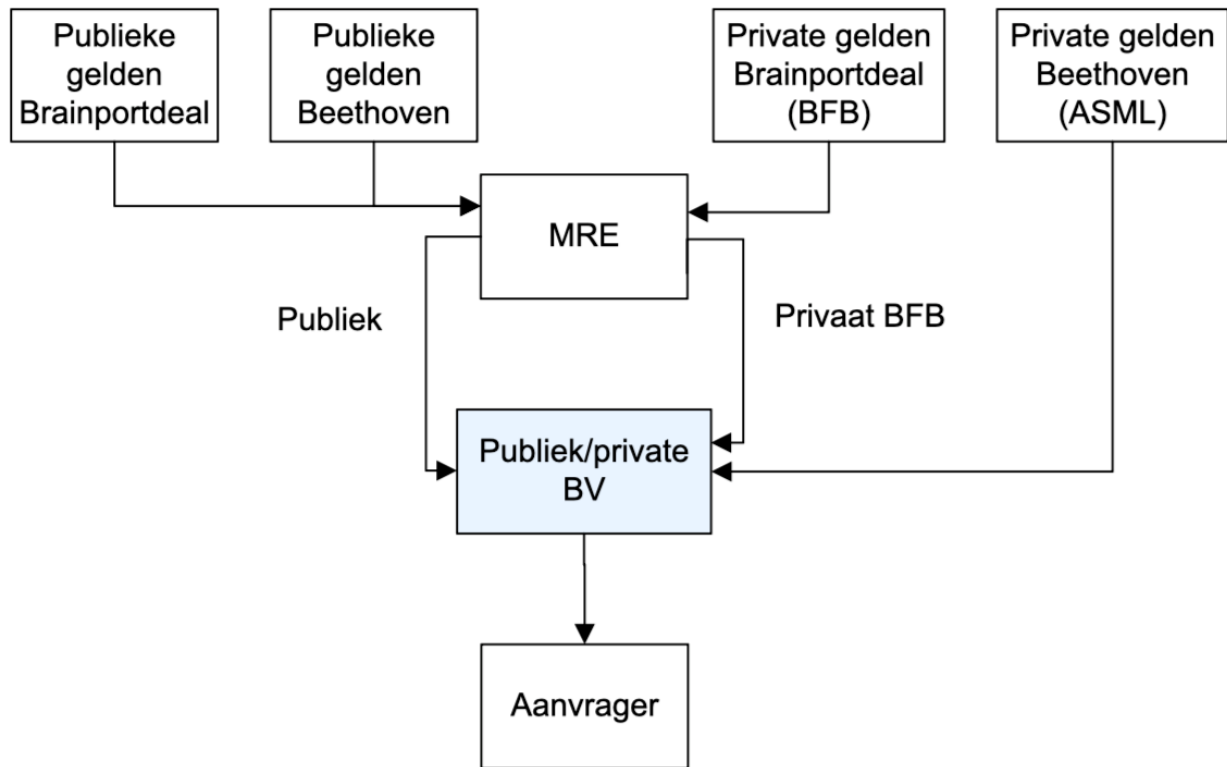
De voornoemde variant is niet verder uitgewerkt. De Samenwerkingsovereenkomst Mobiliteit Beethoven tussen Gemeente Eindhoven, ASML, MRE en Gemeente Veldhoven bepaalt namelijk dat de kassiersfunctie voor de private bijdrage bij de MRE wordt belegd. Daarmee komt de huidige constructie via Bereikbaarheidsfonds Brainport op voorhand niet in aanmerking voor de private middelen uit het Beethovenconvenant.

Variante 1: Eén B.V. voor alle middelen (publiek en privaat)

In deze variant wordt onder de Fondsbeheer B.V. één nieuwe B.V. opgericht die zowel de publieke als de private middelen centraliseert en beheert. De private bijdrage uit het Beethovenconvenant, wordt rechtstreeks door de B.V. ontvangen. De publieke middelen van de Brainportdeal en het Beethovenconvenant worden via de MRE of Gemeente Eindhoven als tussenstation doorgestort naar de nieuwe B.V. Er worden geen afzonderlijke entiteiten opgericht om publieke en private middelen van elkaar te scheiden.

De B.V. wordt aangestuurd vanuit een Fondsbeheer B.V. De private middelen van de Brainportdeal blijven in deze variant ondergebracht bij Bereikbaarheidsfonds Brainport (BFB), en worden bij vaststelling stapsgewijs (per aanvraagprocedure) doorgestort naar de nieuwe B.V. Dat kan direct

of met de MRE als financieel tussenstation. De B.V. keert uit aan aanvragers bij het Regionaal Bereikbaarheidsfonds.

Juridische structuur en governance

Voordelen

- Duidelijke governance en organisatie. De B.V. functioneert als aparte juridische entiteit met een eigen bestuur en besluitvormingsstructuur.
- Doordat slechts één B.V. wordt ingericht, is het aantal nieuwe bestuurslagen en wijzigingen beperkt (t.o.v. meerdere B.V.'s).

Nadelen

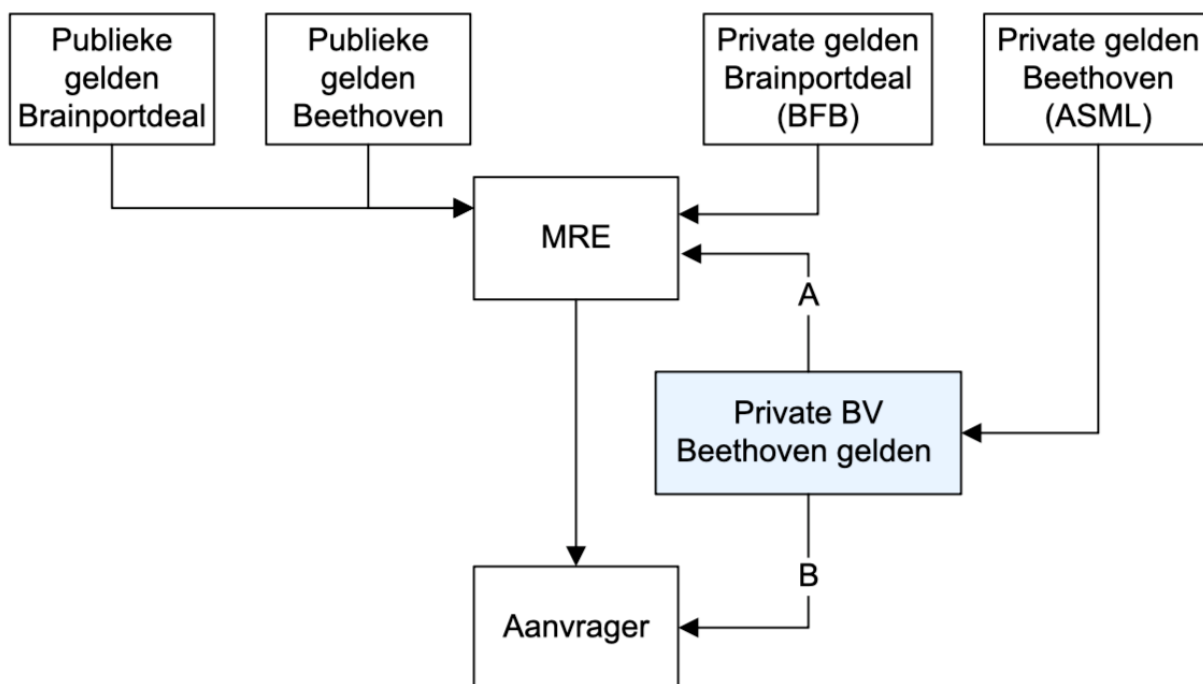
- De publieke en private geldstromen worden in deze variant binnen één entiteit samengebracht. Daardoor ontbreekt een eigenstandige governance voor de private middelen, waardoor financiers geen inzicht hebben in de besteding van specifieke middelen
- Publieke middelen en private middelen en middelen vanuit Brainportdeal en

- Alle middelen lopen via één entiteit, wat financiële rapportage en controle operationeel gezien vereenvoudigt.
 - Financiële risico's worden beperkt tot deze B.V. doordat de activiteiten en financiële verplichtingen worden gescheiden van de MRE-begroting.
 - De structuur kan in de toekomst relatief eenvoudig worden uitgebreid met nieuwe financieringsbronnen.
- Beethovenconvenant worden vermengd, met beperkte transparantie als gevolg.
- Publieke middelen kunnen niet rechtstreeks in de B.V. gestort worden. Doorgifte via de MRE is noodzakelijk, wat juridische en praktische implicaties kan hebben.
 - Schatkistbankieren is niet mogelijk vanuit een B.V.; vanuit de huidige structuur kan dit wel.
 - Het oprichten van een aparte B.V. vereist een eigen administratie, wat extra kosten met zich meebrengt.
 - Het financieel toerekenen van verschillende bijdragen aan projecten, inclusief rente, zorgt voor complexiteit en praktische uitdagingen.
 - Inzicht en betrokkenheid van partners wordt in theorie gefaciliteerd doordat zij via een bestuursstichting direct betrokken kunnen worden bij de uitvoering van het Regionaal Bereikbaarheidsfonds. Door de vermenging van publieke en private middelen binnen één entiteit is dit in de praktijk niet haalbaar en onwenselijk.

Variante 2: Enkel een B.V. voor de private bijdrage uit het Beethoven convenant

In deze variant blijven de publieke middelen van zowel de Brainportdeal als het Beethovenconvenant rechtstreeks ondergebracht bij de MRE. Voor het beheer van de publieke middelen wordt dus geen aparte entiteit opgericht. De private middelen van de Brainportdeal blijven ondergebracht bij Bereikbaarheidsfonds Brainport. Onder de reeds opgerichte Fondsbeheer B.V. wordt uitsluitend een B.V. opgericht voor het beheer van de private middelen uit het Beethovenconvenant. De B.V. kan worden aangestuurd door een bestuursstichting (gelijk aan de inrichting van Woonfonds B.V.)

Voor het overmaken van middelen aan aanvragers zijn twee opties denkbaar. In de eerste optie maakt de private B.V. de middelen over aan de MRE, die vervolgens het totaalbedrag (incl. bijdragen overige partners) aan de aanvrager uitkeert. De aanvrager houdt in dat geval één aanspreekpunt en ontvangt één uitkering. In de tweede optie maakt de B.V. het private deel rechtstreeks over aan de aanvrager, terwijl de MRE het deel van de andere partners afzonderlijk uitkeert. De tweede optie vereist twee afzonderlijke procedures, wat de complexiteit voor zowel de aanvrager als de MRE vergroot.

Voordelen

- Relatief snelle implementatie doordat enkel een private B.V voor middelen uit het Beethovenconvenant wordt opgericht.
- De bestuursstichting voor de B.V. Woonfonds kan mogelijk worden ingezet voor de aansturing van de private B.V., waardoor geen afzonderlijke bestuursstichting hoeft te worden opgericht.

Nadelen

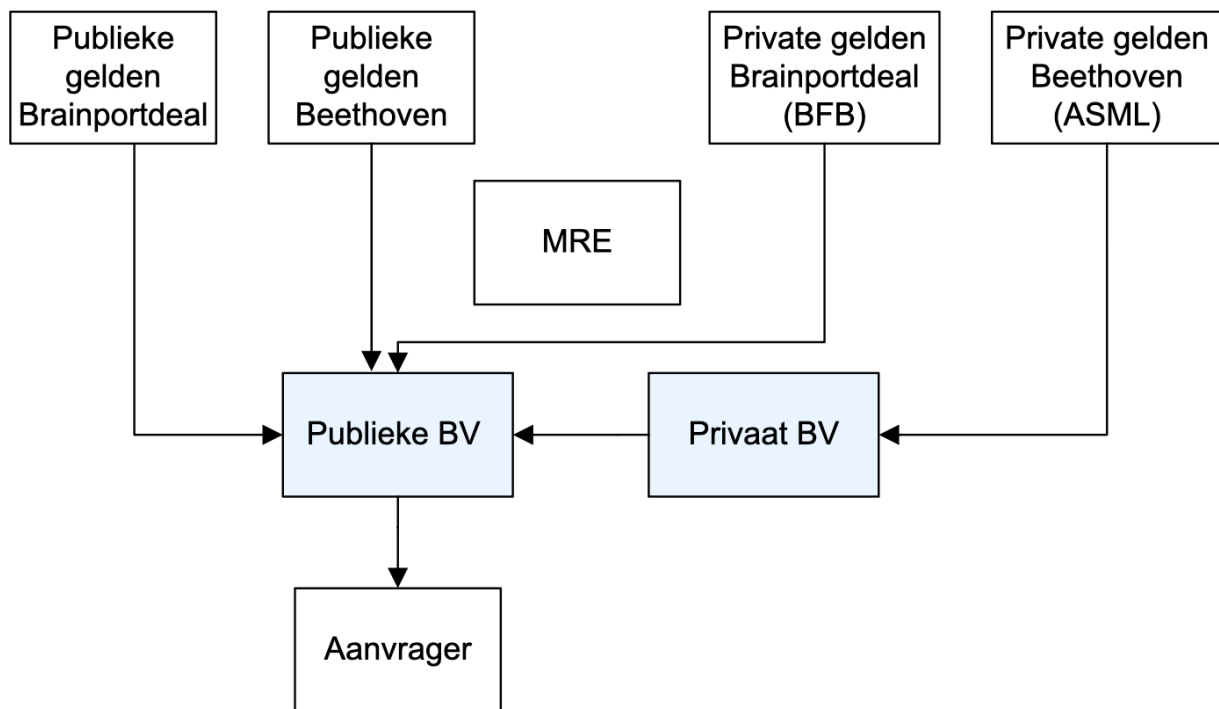
- Alle publieke middelen stromen via MRE te staan. Dit brengt financiële risico's met zich mee die de hele organisatie kunnen raken.
- Doordat voor de private middelen van het Beethovenconvenant een aparte B.V. wordt opgericht, moet hiervoor een eigen administratie worden bijgehouden.

- De private middelen van het Beethovenconvenant worden in deze variant afgeschermd van de MRE.
- Enkel voor de private B.V. is een nieuwe governance nodig, wat complexiteit van het geheel beperkt beïnvloedt.
- Relatief snelle implementatie mogelijk doordat een groot deel van de huidige uitvoering ongewijzigd blijft.
- De werkwijze en het aanspreekpunt voor de aanvrager bij het fonds blijven gelijk, wat bijdraagt aan de herkenbaarheid en continuïteit.

Variant 3: Oprichting van één B.V. voor de private middelen afkomstig uit het Beethovenconvenant opgericht, en één B.V. voor alle overige middelen.

In deze variant worden onder Fondsbeheer B.V. twee afzonderlijke B.V.'s opgericht. Eén B.V. voor het beheer van de private middelen uit het Beethovenconvenant en één B.V. voor het beheer van alle overige middelen. Het onderscheidende verschil met variant 2 is dat de overige middelen niet via de MRE lopen, maar (zoveel mogelijk) rechtstreeks in de B.V. worden gestort door de overige financiers.

Hierdoor wordt de rol van de MRE als financieel tussenstation aanzienlijk verminderd of is de rol niet meer van toepassing. De mate waarin het voordeel van risicobeperking wordt gerealiseerd, hangt af van de bereidheid en juridische mogelijkheid van de betrokken partijen om middelen rechtstreeks naar de B.V. te storten.

Juridische structuur en governance

Voordelen

- De governance van publieke en private gelden is gescheiden, waardoor invloed op middelen passend bij de herkomst ervan kan worden vormgegeven.
- De B.V.'s functioneren als aparte juridische entiteiten met een eigen bestuur en besluitvormingsstructuur.
- Eventuele risico's worden beperkt tot deze B.V.'s doordat de activiteiten en financiële verplichtingen worden gescheiden van de MRE en andere fondsen in beheer.
- Lagere bestuurlijke belasting door het stellen van kaders waarbinnen het fonds dient te handelen. Besluiten binnen de gestelde kaders kunnen zelfstandig door de B.V. worden afgehandeld.

Nadelen

- Voor meerdere B.V.'s vragen om meerdere extra bestuurslagen en governance, wat de complexiteit van het Regionaal Bereikbaarheidsfonds vergroot.
- Het oprichten van twee B.V.'s vergt meer juridische voorbereiding, inrichting van governance, statuten en toezicht.
- Het apart inrichten van twee administraties en toezichtstructuren brengt extra uitvoeringskosten met zich mee.

2. Advies

Afweging

Variant 1 centraliseert zowel publieke als private middelen in één B.V. Deze opzet leidt tot vermenging van publieke en private geldstromen binnen één entiteit. Dat voldoet niet aan de eisen van de MRE én de financierende partijen. Daarnaast biedt deze variant geen unieke meerwaarde ten opzichte van de overige twee varianten op het gebied van governance, financiële transparantie of operationele uitvoerbaarheid. **Variant 1 komt daarmee niet in aanmerking.**

Daarmee resteren variant 2 en 3. Het onderscheidende verschil tussen deze varianten is de entiteit waar de middelen buiten de private middelen afkomstig uit het Beethovenconvenant worden beheerd. In variant 2 blijven deze in beheer bij de MRE-organisatie. In variant 3 worden deze ondergebracht in een afzonderlijke B.V. onder de Fondsbeheer B.V., waarbij financiers zoals gemeenten en de provincie hun bijdragen rechtstreeks in de B.V. storten.

Het belangrijkste argument vóór variant 3 ten opzichte van variant 2 is risicobeperking. Door de overige middelen buiten de MRE te plaatsen, worden financiële risico's voor de MRE-organisatie verkleind. Eveneens heeft variant 3 het voordeel dat bij inrichting de bestuurlijke belasting tot een minimum kan worden beperkt. Het stellen van duidelijke kaders waarbinnen de B.V. kan handelen zonder structureel aanvullende bestuurlijke besluitvorming te hoeven doorlopen draagt bij aan verlaging van bestuurlijke last en vergroot de efficiency op het niveau van de B.V.

De mate waarin de voordelen van variant 3 worden gerealiseerd, hangt af van de bereidheid en juridische mogelijkheid van de betrokken financiers om rechtstreeks in de B.V. te storten. Dit vergt verkennende gesprekken met alle overige financiers, waarbij ook mogelijke juridische knelpunten worden onderzocht. Indien de meeste financiers bereid en in staat zijn om rechtstreeks in de B.V. te storten, biedt variant 3 een substantieel voordeel ten opzichte van variant 2. Indien dit slechts beperkt mogelijk blijkt, neemt dit voordeel af en ligt variant 2 meer voor de hand.

Strategisch advies

Variant 3 biedt de meest toekomstbestendige optie voor de inrichting van het Regionaal Bereikbaarheidsfonds. Hiermee wordt niet alleen tegemoetgekomen aan de belangrijkste uitgangspunten in de Samenwerkingsovereenkomst Mobiliteit Beethoven, maar worden ook de risico's voor de MRE aanzienlijk verminderd.

De realisatie van de voordelen van variant 3 is echter afhankelijk van de bereidheid en juridische mogelijkheid van de betrokken financiers om rechtstreeks in de B.V. te storten. Om de haalbaarheid en meerwaarde van variant 3 te kunnen vaststellen, wordt geadviseerd deze variant verder uit te werken langs de in hoofdstuk 3 beschreven vervolgstappen.

3. Vervolgstappen

Voor de verdere uitwerking van variant 3 en het voorbereiden van besluitvorming worden de volgende parallelle sporen voorgesteld:

1. Juridisch-fiscale toetsing

- Analyse van btw-, vennootschaps- en schenkbelastingimplicaties van de op te richten B.V.'s.
- Toetsing van de kassiersfunctie voor de financiële bijdrage van financiers, zoals vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst Mobiliteit Beethoven, en de juridische vertaling daarvan in de B.V.
- Opstellen van richtlijnen voor fiscale neutraliteit, transparantie en risicobeperking in de verhouding tussen de B.V.'s en de MRE-organisatie.
- Juridische verkenning van mogelijke risico's bij rechtstreekse storting door overige financiers in een privaatrechtelijke B.V.

2. Governance-ontwerp bestuursstichting en B.V.

- Uitwerken van de governance van bestuursstichting(en), inclusief de rolverdeling.
- Verkennen of de bestuursstichting van B.V. Woonfonds het bestuur van de B.V. voor private middelen uit het Beethovenconvenant kan doen.
- Opstellen van conceptstatuten voor de B.V.'s, met heldere verantwoordelijkheden voor besluitvorming, toezicht en verantwoording.
- Borgen van de aansluiting op de bestaande governance van de MRE.
- In beeld brengen hoe het benodigde besluitvormingsproces binnen de MRE dient te worden ingericht, waaronder de rol van het DB, het AB en het Poho Mobiliteit.

3. Gestructureerd overleg met private partner

- Inrichten van een overlegstructuur met de private partners om de uitwerking van de B.V. en bestuursstichting gezamenlijk af te stemmen.
- Vaststellen van de randvoorwaarden van zowel de private partners als de MRE ten aanzien van zeggenschap, informatievoorziening en uitkeringssystematiek.
- Voorleggen van concepten aan juridische adviseurs en documenteren van de randvoorwaarden.
- Creëren van bestuurlijk draagvlak voor de gekozen optie voorafgaand aan formele besluitvorming.

4. Verkennen bereidheid en mogelijkheid om middelen rechtstreeks in de B.V. te storten

- Verkennende gesprekken met de gemeente Eindhoven, de provincie Noord-Brabant en overige gemeenten over de bereidheid om middelen rechtstreeks in de B.V. te storten.
- In kaart brengen van de bestuurlijke en administratieve voorwaarden die financiers stellen aan rechtstreekse storting.
- Beoordeling per financier van de juridische en praktische haalbaarheid van rechtstreekse storting om de werkelijke meerwaarde van variant 3 ten opzichte van variant 2 te bepalen.

5. Financieel-administratieve inrichting

- Ontwerpen van de administratieve inrichting van de B.V.'s, inclusief financiële rapportage, accountantscontrole en verantwoordingscyclus.
- Opstellen van een implementatieplanning voor de oprichting en operationalisering van de B.V.'s en bestuursstichting(en).

Deze vijf sporen vormen gezamenlijk een robuuste basis om tot een gedragen en werkbaar inrichting van de B.V.'s te komen, waarbij ruimte blijft voor aanpassing of opschaling wanneer de opgave of context daarom vraagt.